

Gemeente Schouwen-Duiveland
2025-2026
26 MRT 2026
zaak:
relatie:

Aan de lijsttrekkers van de politieke partijen op Schouwen-Duiveland,

cc. leden van de gemeenteraad
college van B&W

Zierikzee, 25 maart 2026

Onderwerp: behoud en ontwikkeling van het erfgoed op Schouwen-Duiveland

Geachte dames en heren,

Het Erfgoedplatform Schouwen-Duiveland vraagt hierbij uw aandacht voor het erfgoed binnen de gemeente Schouwen-Duiveland. Met erfgoed doelen wij niet alleen op het materiële erfgoed, maar ook op het immateriële erfgoed in onze mooie gemeente. Erfgoed kan in belangrijke mate bijdragen aan de kwaliteit van de leefomgeving, maar ook aan het welbevinden van inwoners en bezoekers. Schouwen-Duiveland behoort met ruim 800 rijks- en meer dan 300 gemeentelijke monumenten tot de top-10 van Nederlandse monumentengemeenten. Naast een groot aantal woonhuismonumenten betreft het ook onder meer kerkgebouwen, torens, molens, boerderijen en archeologische monumenten. Dit zijn vaak monumenten die niet rendabel te exploiteren zijn. Ook zijn er binnen de gemeente twee door het rijk aangewezen beschermde stadsgezichten (Zierikzee en Brouwershaven) en twee beschermde dorpsgezichten (Dreischor en Noordgouwe). Naast dit materiële erfgoed is er verder veel immaterieel erfgoed, zoals het dialect, de straô, de streekdrachten en de musea.

Erfgoedvisie 2024-2028

Vier jaar geleden adviseerde het Erfgoedplatform zo spoedig mogelijk een nieuwe erfgoedvisie vast te stellen. Deze visie is, tot ons grote genoegen, inmiddels vastgesteld. Ook zijn door het College de eerste acties uit het uitvoeringsprogramma opgepakt. Het Erfgoedplatform biedt hierbij aan bij te dragen aan de actie om een overzicht op te stellen van het immaterieel erfgoed en het bevorderen van de beleving daarvan.

Invoering Omgevingswet

Na de invoering van de Omgevingswet heeft iedere gemeente de verplichting om een omgevingsvisie en een omgevingsplan op te stellen. Het Erfgoedplatform hoopt dat het erfgoed van onze gemeente daarin nadrukkelijk aan de orde zal komen. Het waarden van het verleden biedt kansen voor de ontwikkeling van de leefbaarheid in onze kernen. Toezicht en handhaving kunnen een belangrijke rol spelen bij de instandhouding en de ontwikkeling van de kernen.

Kennis, kunde en capaciteit

Rijk, provincies en gemeenten werken in het programma Erfgoed & Overheid aan de versterking van de erfgoedtaken op gemeentelijk niveau. In veel gemeenten staan deze erfgoedtaken onder druk, waardoor erfgoedbeleid en uitvoering, zoals VTH-taken, onvoldoende aandacht krijgen. Kennis van

het erfgoed, de kunde van het omgaan met erfgoed en voldoende capaciteit zijn van groot belang voor het behartigen van de erfgoedtaken in een Top-10 monumentengemeente als Schouwen-Duiveland.

Vervolgaanpak kerkervisie Schouwen-Duiveland

De vervolgaanpak van de Kerkervisie Schouwen-Duiveland heeft inmiddels geleid tot een structureel contact tussen de gemeente en de eigenaren van de, met name in religieus gebruik zijnde, kerkgebouwen. Er wordt inmiddels gewerkt aan haalbaarheidsonderzoeken voor diverse leegkomende kerkgebouwen en aan de planontwikkeling hiervan. Met name voor het realiseren van herbestemmingen zijn bij de eigenaren onvoldoende middelen beschikbaar. Het Erfgoedplatform geeft u in overweging om hiervoor structureel middelen te reserveren of een fonds in te stellen waarop eigenaren de komende jaren een beroep kunnen doen voor herbestemmingsonderzoeken en -plannen. Kerkgebouwen kunnen in onze kernen in belangrijke mate bijdragen aan de leefbaarheid door ontmoetingsplekken te zijn voor bewoners en bezoekers.

Tot slot

Natuurlijk zijn er meer onderwerpen aan te dragen die de aandacht voor het erfgoed kunnen verbeteren. Het verwijzen naar de acties die zijn opgenomen in het uitvoeringsprogramma lijkt ons meer dan voldoende. Het Erfgoedplatform Schouwen-Duiveland is graag bereid mee te denken over en mee te werken aan de versterking van de aandacht voor het erfgoed in ons gemeente.

Met vriendelijke groet,

namens het Erfgoedplatform Schouwen-Duiveland,
Ria Geluk, voorzitter

www.erfgoedSchouwenduiveland.nl